

Nečekané události – očekávatelná záchrana?

Do života nás lidí někdy přichází i smutek. Co na to Pán Bůh?

Mt 9,18-26, 24. neděle po Trojici, Západní sbor Plzeň

Pozdrav: Milost Pána Ježíše Krista, láska Otcova, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen.

Uvítání a předzpěv

Bratři a sestry, přátelé a hosté. V životě pravděpodobně každý z nás mnohokrát zažil nějakou překvapivou radost. Určitě jsme ale také zažili věci smutné, které nám najednou nečekaně vpadly do života. V takových situacích naši mysl zaplaví tisíce otázek. Zkoumáme příčiny, ptáme se po smyslu, hledáme oporu. Jaké místo v tom všem má nebo může mít Pán Bůh? To je téma textu z Matoušova evangelia, který připadl na dnešní neděli. Vítám vás tedy na těchto bohoslužbách a zvu vás nejen k naslouchání, ale také ke společnému chválení Hospodina, s důvěrou a nadějí. Zpívejme společně úvodní Trojiční předzpěv.

Vstupní text: Ž 126,1-6

Poutní píseň. Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu.

Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. Tehdy se říkalo mezi pronárody:

„Hospodin s nimi učinil velké věci.“

Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se.

Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země!

Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet.

S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy.

Píseň: D 648 Kristus je má síla

Modlitba

Hned zrána, Pane Ježíši Kriste, ti chceme zpívat, že ty jsi naše síla, spasení i potěšení. Ty jsi nám daroval život, ty ses s námi plně ztotožnil, když jsi přišel mezi nás. Ukázal jsi nám lásku tvého Otce. Dal jsi za nás svůj život, sestoupils až do nejhlubší bídy člověka. Děkujeme ti. Uvěřili jsme ale v tebe vzkříšeného, setkali jsme se s tebou – živým Pánem. Proto nám dáváš naději, prosvětluješ temnoty, zaháníš naše strachy. I dnes přicházíme a prosíme, aby ses k nám skrze tvého svatého Ducha sklonil, aby ses nás dotkl, abys proměnil naši mysl, rozhojnil naši víru a dodal odvalu. Vyznáváme ti své slabosti a hříchy a doufáme v tvoje milosrdenství a potěšení. Amen

1. čtení: Ab 3,17-19a

I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, já budu jásotem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása. Panovník Hospodin je moje síla.

Píseň: D 618 Modré nebe, slunce zář

2. čtení – text kázání: Mt 9,18-26

Zatímco k nim takto mluvil, hle, přišel jeden z představených, klaněl se před ním a řekl: „Má dcera právě zemřela; ale pojd', vlož na ni svou ruku, a bude žít!“

Ježíš vstal a následoval ho i se svými učedníky.

A hle, žena trpící už dvanáct let krvácením přišla zezadu a dotkla se třásní jeho šatu. Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“

Ježíš se obrátil a spatřiv ji řekl: „Buď dobré mysli, dcero, tvá víra tě zachránila.“ A od té hodiny byla ta žena zdráva.

Když Ježíš vstoupil do domu toho představeného a uviděl hudebníky a hlučící zástup, řekl: „Jděte odtud! Ta dívka neumřela, ale spí.“ Oni se mu posmívali.

A když byl zástup vyhnán, vešel Ježíš dovnitř, vzal dívku za ruku a ona vstala.

Pověst o tom se rozšířila po celé té krajině.

Prosba představeného

Zatímco k nim mluvil... To si takhle jednou Ježíš sedí se svými učedníky u jídla a společně si dopřávají. A přijdou také učedníci Jana Křtitele a nad těmi stoly s jídlem se ptají, proč se Ježíšovi učedníci nepostí, tak jako oni a farizeové. Rozproudí se debata, ve které je Ježíš velmi radikální: Když je ženich na svatbě, nemůžete se přece postit, to se nesluší. Stejně tak pošetilé a hloupé je dávat mladé, silné, bujaré víno do starých měchů. Nové víno zkrátka patří do nových měchů a s Ježíšem není čas na půst. Tak to prostě je! ... A v té chvíli k nim přijde nějaký člověk s tím, že mu právě zemřela dcera.

Takhle přesně to je v životě. Běží si svým časem, prožíváme všední radosti i starosti, stereotypy dnů obyčejných i radosti těch svátečních, a najednou do toho přijde něco, co jsme nečekali, s čím jsme nepočítali, co do našeho života nevítaně a zvenčí vpadlo jako nějaký ničivý meteorit. A všechny samozřejmé jistoty se rozplývají jako pára nad hrncem...

Co teď? Jak dál? Co s tím – my jako lidé? Co s tím – my jako křesťané? A Pán Bůh? Nechává nás v tom? Mlčí? Neslyší? Je mu to jedno? Ježíši, u toho jídla bylo moc fajn, dobře se to poslouchá – to o tom ženichovi, o síle mladého vína... Ale bude to stačit, když mi právě zemřela dcera? Když do mého života vpadlo něco nepříjemného, hrozivého, strašného? Bude to tvoje nové víno, Pane Ježíši, stačit i na tohle?

Pojďme si nejprve ty dva příběhy přiblížit. Muž, který za Ježíšem přišel, čteme, je představený. Marek a Lukáš píše, že to byl představený synagogy a jmenoval se Jairos. Matouše to nezajímá. Jen představený, vlastně čehokoliv, někdo, kdo stojí v čele nějaké veřejné instituce, je vážený a lidé ho respektují. Zatímco ve vyprávění Mk a Lk je dívka nejprve nemocná a umírá, a až cestou k ní přijde otcí zpráva, že zemřela, tady ne. Matouš příběh nijak postupně nedramatizuje – ta smutná zpráva zazní hned a naplno. „Má dcera právě zemřela.“

A přesto přichází ten představený (vážený muž) za Ježíšem. To je překvapivé. V jednom komentáři jsem narazil na zajímavé srovnání našeho dnešního příběhu s příběhem mladíka z 8. kapitoly Matoušova evangelia – Ježíšova učedníka, který žádá o volno pro neodkladné rodinné záležitosti: „Pane, dovol mi napřed odejít a pochovat svého otce.“ Vy víte, co mu Ježíš odpověděl: „Následuj mne a nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé.“ Je to jen spekulace, ale co by se asi tak stalo, kdyby ten člověk požádal Ježíše, aby šel s ním a na jeho

zemřelého otce vložil ruku? Zatímco u onoho mladíka, když jde o otázky života a smrti, je potřeba nejprve zemřelého pohřbít, u představeného, když jde o otázky života a smrti, jde o to jít nejprve za Ježíšem. To je víra. Asi ještě ne víra v Mesiáše, v Božího Syna, v Krista zemřelého za nás na kříži. Ale určitě víra v Ježíšovu pomoc, důvěra, že on si s tím poradí. A to stačí. „Pojď, vlož na ni svou ruku, a bude žít!“, říká ve víře ten muž a před Ježíšem se klaní.

Po cestě

Cestou do domu představeného se odehraje jiný příběh. Všimněme si, že k události dochází na cestě, tedy znovu neočekávaně a neplánovaně. Zatímco v prvním případě za Ježíšem přichází vážený muž významného postavení, tady jde o obyčejnou ženu, v Božích očích ovšem postavenou onomu představenému plně na roveň. A to i když je to žena všemi odmítaná – vždyť trpí krvácením už 12 let! Sotva si to dovedeme představit. Kromě fyzického utrpení (představte si, jak asi musíte vypadat, když 12 let ztrácíte krev) je tu navíc vyřazení z náboženského života i z běžné společnosti. Těžko říct, co z toho je horší. Čeho se dotkla, to rituálně znečistila. Dvanáct let odkázaná k životu stranou od lidí.

Žena chce za Ježíšem přijít nenápadně, zezadu, a jen se dotknout třásní na jeho šatě. To je znovu paradoxní. Ona, která dotykem všechno znečišťuje, se chce dotykem uzdravit. Skoro to vypadá, jako kdo z koho. Ale žena věří, že její dotek nejen že Ježíšovi neublíží, ale naopak, pouhý malý dotek třásní jeho šatu ji vyléčí. Těch třásní, které Židé nosí podle Mojžíšova zákona jako připomínku Božích zákonů a ustanovení, těch ustanovení, které ženu drží už 12 let stranou od lidí. Není to nějaký magický účinek Ježíšova oblečení, ale právě její odvážná víra, která ji uzdraví. Dcero – buď dobré mysli, zvedni hlavu, tvá víra tě uzdravila.

V domě představeného

A máme tu scénu třetí, vrcholnou. V domě představeného jsou přípravy na pohřeb v plném proudu. Tady už se nevěří. Hudebníci, se svými flétnami, šalmaji a bubínky – jak bylo zvykem, dělají svou práci. Neuvěřitelný mumraj emocí a zmatku. Tak trochu obraz náš, když prožíváme nějaké neštěstí a krizi.

Chcete-li v takové situaci věřit, musíte se nejprve zbavit pohřební služby. Ježíš je bez milosti vyhodí. Zvláštní jsou ovšem jeho slova o tom, že dívka neumřela, ale jen spí. Chce snad bagatelizovat své budoucí zásluhy? Vymýšlí záminku, jen aby ty lidi už dostal pryč? Anebo je to náznak toho, že v Božích očích i to pro nás lidi nejhorší, vlastně nic tak hrozného není? To zásadní se pak stane o samotě, v skrytu, mimo dosah očí zvědavých lidí. Ježíš bere dívku za ruku a ona vstává.

Svatba, nebo pohřeb?

Hezky se to poslouchá, pěkně se to čte, že? Když víme, že to dobře dopadne. Ale opravdu to tak v životě chodí? Dopadá to vždycky dobře? Nemocní se uzdravují a mrtví vstávají k novému životu? Jsou snad křesťané ti, kterým se neštěstí vyhýbá? Tak kde je ten Ježíš, kde je ten Bůh?

Jistě, i v našem životě se někdy dějí zázraky, příběhy se šťastným koncem, kde se projeví Boží moc. Ale leckdy to také dopadá úplně naopak. A neznamena to, že Bůh u toho nebyl. Ty dnešní příběhy nám chtějí říct, že Ježíš bere vážně obojí – naši lidskou radost i náš smutek.

Dobře to zná, rozumí tomu a je v tom s námi. Nejde ale tolik o to, jak to podle našich lidských měřítek dopadne. Jde o něco jiného. Jestli jsme se my sami vnitřně nachystali na ženichovu svatební hostinu, nebo spíš na pohřební kar. Jestli zrakem víry cítíme tu skrytou moc mladého vína, kvas, který nenápadně nabírá na síle, přítomnost Božího království už teď působící. To je víra – pevná naděje ve skrytou Boží moc, která působí navzdory našim slabostem, omylům, nedorozuměním, ale i navzdory nemocem, a dokonce i tomu, co mnozí považují za to konečné v tomto světě, navzdory smrti.

„I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm... já budu jásotem oslavovat Hospodina..., který je má spása.“, slyšeli jsme dnes v prvním čtení. To nejsou slova někoho, kdo si chce za každou cenu urputně stát za svým a ignorovat realitu kolem sebe. To jsou slova člověka, který věří, že i když to kolem něj nebo dokonce v jeho vlastním životě právě teď vypadá všelijak, přesto věří a ve víře ví, že Bůh je skrytě přítomen a jedná.

Když budeme naslouchat pozorně, všimneme si, jak tahle naděje prosvítá a probleskuje i z pozadí těch dnešních příběhů, a to ještě dříve, než se ty všechny zázraky uskuteční. Všimněme si, jak Ježíš na prosbu představeného ihned reaguje, jak náhle ukončí hostinu, kterou ještě před chvílí tak hájil. Nepřehlédněme, jak rychle vstává od stolu – a Matouš tady použije termín, kterým se také popisuje vzkříšení. Povšimněme si, že Ježíš onoho muže následuje k němu domů, zatímco jinde vždycky vyzývá druhé, aby následovali jeho. Všimněme si víry té ženy, která je schopna svůj znečišťující dotek vírou chápat jako dotek uzdravující. A konečně ta mrtvá dívka, která v Kristových očích vlastně jenom spí... Ne, nejsou to jen nečekané pohromy, které do našeho života někdy vstupují. Ve víře můžeme vidět i stejně nečekané projevy Boží lásky, milosti a naděje. Jde o to, na co se my sami vnitřně nastavíme, k čemu upneme svá srdce. Boží království je přece mezi námi!

Dej Pane Ježíši, ať ti důvěřujeme, že tvoje víno má dost síly přemoci i naše slabosti, naši chatrnost, naše nemoci. Amen

Varhanní preludium

Vyznání víry

Píseň: D 691 Tak málo přímých cest

Ohlášky, přímělná modlitba a Otče náš

Píseň: S 204 – Vzpomínka na Káni Galilejskou

Poslání – Ko 2,6-7:

Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapusťte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky.

Požehnání:

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2Te 3,16)

Závěrečná píseň: EZ 248 Ježíše se nepustím